

การวิเคราะห์โครงสร้างของมณฑปอิฐก่อในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

วิรัช หงรวย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมโยธา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-993-8

013448

i 1737915x

A Structural Analysis of a Brick Mandapa
in Sukhothai Historical Park

Mr. Virat Thong-ruay

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Engineering
Department of Civil Engineering
Graduate School
Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์โครงสร้างของมณฑลปักษ์ใต้ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
โดย   นายวิรัตน์ หงรวย
ภาควิชา   วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.การุญ จันทรางกูร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดี ฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เอกสิทธิ์ ฉัยสุวรรณ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนัย เทพชาติ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.การุญ จันทรางกูร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงเดช รัชตโพธิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์โครงสร้างของมณฑปอิฐก่อในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ชื่อ   นายวิรัช ทองรวย
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.การุญ จันทรางศุ
ภาควิชา   วิศวกรรมโยธา
ปีการศึกษา   2528

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมทางโครงสร้างของมณฑปอิฐก่อในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อหาสาเหตุที่อาจทำให้เกิดการเสื่อมสลาย และเสียเสถียรภาพ ของโบราณสถาน การวิเคราะห์โครงสร้าง กระทำโดยวิธีไฟไนท์เอลลิเมนต์แบบสามมิติ คุณสมบัติของวัสดุก่อสร้างหาได้จากการทดลองในห้องปฏิบัติการ ผลการวิเคราะห์จะทำให้สามารถเสริมความมั่นคงแข็งแรงได้อย่างถูกต้อง

งานวิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ทางโครงสร้างสำหรับมณฑปอิฐก่อที่วัดศรีชุม เพื่อศึกษาผลการกระทบจากการที่น้ำหนักเพิ่มขึ้นเนื่องจากอิฐก่อมีน้ำผนซัง ความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิของอิฐก่อภายในและภายนอก การทรุดตัวที่ขอบของคินฐานราก และการทรุดตัวของวัสดุอิฐก่อ อันเนื่องมาจากการเสื่อมสลายของอิฐก่อ ผลการวิเคราะห์ให้ข้อสรุปว่า โครงสร้างของมณฑปมีลักษณะ เป็นปฏิสมมาตร จึงเป็นเหตุให้ผนังของมณฑปมีการยุบตัวในลักษณะเอียง และมีหน่วยแรงสูงสุดเกิดขึ้นที่มุมผนัง

กรณีของอุณหภูมิที่แตกต่างกัน และการทรุดตัวที่ฐานเพียงเล็กน้อย ไม่มีผลต่อการพังทลายของมณฑป แต่กรณีของน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากน้ำและการทรุดตัวของวัสดุก่อสร้าง มีผลทำให้โครงสร้างของมณฑปเสื่อมสลายได้

Thesis Title   A Structural Analysis of A Brick Mandapa in
                                 Sukhothai Historical Park

Name   Mr. Virat Thongruay

Thesis Advisor   Associate Professor Karoon Chandransu, Ph.D.

Department   Civil Engineering

Academic Year   1985

ABSTRACT

The purposes of this research were to analyse structural behavior of brick Mandapas in Sukhothai Historical Park in order to find out causes of strength deterioration and instability of the monuments. The Structural analysis was done by a three-dimensional finite element method. The properties of material used for this analysis were done in the laboratory. The result of this study could be used for structural strengthening .

The research also demonstrated the analysis of brick Mandapa at Wat Srichum to study the effects of gravity load increasing from water absorption of brickwork, a differential temperature between internal and external brickwork, a settlement at the edge of the foundation, and a settlement of materials due to the deterioration of brickwork. It can be concluded that the Mandapa structure is asymmetrical that caused the wall sway and concentrated stresses were at the corner of the wall. There was no effect of the different temperature and a small settlement of the edge. But the water absorption and the settlement of materials could deteriorate the Mandapa structure.

กิติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.การุญ จันทรางศู ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์จนจบ และรองศาสตราจารย์ ดร.เอกสิทธิ์ ลิ้มสุวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณ เทพชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เริงเคชา รัชตโพธิ์ ที่กรุณาตรวจ พร้อมทั้งเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรที่กรุณาให้ความสะดวกในการศึกษาและเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ ภาควิชาวิศวกรรมโยธา ที่ให้ยืมเครื่องมือ และอุปกรณ์สำหรับการทดลอง และขอขอบคุณศูนย์คอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ท้ายที่สุด ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณปู่ ฌาน ทองรวย ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด จนผู้เขียนสามารถสำเร็จการศึกษาถึงขั้นนี้

วิรัชต์ ทองรวย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการรูปประกอบ	ญ
สัญลักษณ์	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 แผนดำเนินการวิจัย	5
2. การสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 มดศพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	7
2.2 โครงสร้างอิฐก่อในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	8
2.3 สาเหตุของการเสื่อมสภาพของโบราณสถาน	9
2.4 เกษณกรรมบูรณะโบราณสถาน	10
3. แนวความคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	14
3.1 แนวความคิดในการวิเคราะห์	14
3.2 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์	14
3.3 การทดสอบเพื่อหาคุณสมบัติของวัสดุ	26
4. ผลการวิเคราะห์โครงสร้าง	33
4.1 ขอบเขตของการวิเคราะห์	33
4.2 วิธีดำเนินการวิเคราะห์	33
4.3 ผลการวิเคราะห์	34

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	39
5.1 สรุปผล	39
5.2 ข้อเสนอแนะ	40
เอกสารอ้างอิง	41
ประวัติ	132

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
3.1 คุณสมบัตินิการคูกซิมของอิฐสมัยโบราณ	43
3.2 คุณสมบัติเชิงกลของอิฐสมัยโบราณ	43
3.3 คุณสมบัติเชิงกลของปูนก่อ	44
3.4 คุณสมบัติเชิงกลของปูนก่อที่มีอัตราส่วนผสมของ ปูนซีเมนต์ : ปูนขาว : ทราย = 2 : 6 : 12	45
3.5 คุณสมบัติเชิงกลของอิฐก่อ ที่ก่อด้วยอิฐโบราณและปูนก่อที่มีอัตราส่วนผสม ปูนซีเมนต์ : ปูนขาว : ทราย = 2 : 6 : 12	46
3.6 สัคส่วนปอยของของคินชนิดต่าง ๆ	47
3.7 โมคูลัสยืดหยุ่นของคินชนิดต่าง ๆ	47
3.8 สัมประสิทธิ์คัวคูน (Influence factor)	47
3.9 ค่ำหหารามิเตอร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้าง	48

รายการรูปประกอบ

รูปที่

หน้า

1.1	ขอบเขตของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	49
2.1	มณฑปวัดศรีชุม	50
2.2	มณฑปวัดตระพังทองกลาง	51
2.2 ก	มณฑปวัดตระพังทองกลาง	52
2.3	มณฑปวัดมหาธาตุ	53
2.4	มณฑปวัดคีรี	54
2.5	มณฑปวัดส่วนแก้วอุทยานน้อย	55
2.6	มณฑปวัดกุฎีราย	56
2.7	มณฑปวัดศรีโทน	57
3.1	ไฟไนท์เอลลิเมนต์ชนิด บรีค 8 (Brick 8)	58
3.2	เอลลิเมนต์ชนิดโครงถัก (Truss Element)	18
3.3	อิฐก่อภายใต้หน่วยแรงอัด	22
3.4	อิฐก่อภายใต้หน่วยแรงเฉือน	25
3.5	การทดลองหากำลังรับแรงอัดของอิฐก่อ	58
3.6	โมดูลัสยืดหยุ่นของอิฐโบราณ	59
3.7 ก	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดกับปริมาณซีเมนต์ของ ปูนก่อ (3 วัน)	60
3.7 ข	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดกับปริมาณซีเมนต์ของ ปูนก่อ (7 วัน)	61
3.7 ก	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดกับปริมาณซีเมนต์ของ ปูนก่อ (28 วัน)	62
3.8 ก	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดของปูนก่อกับเวลา ในอัตราส่วน ปูนขาว : ทราย = 1 : 1.5	63
3.8 ข	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดของปูนก่อกับเวลา ในอัตราส่วน ปูนขาว : ทราย = 1 : 2	64

3.8 ก	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดของปูนก่อกับเวลา ในอัตราส่วน ปูนขาว : ทราย = 1 : 2.5	65
3.8 ง	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดของปูนก่อกับเวลา ในอัตราส่วน ปูนขาว : ทราย = 1 : 3	66
3.8 จ	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดของปูนก่อกับเวลา ในอัตราส่วน ปูนขาว : ทราย = 1 : 4	67
3.9	การทำโมคูลัสยืดหยุ่นของปูนก่อกที่มีอัตราส่วนผสมของ ปูนซีเมนต์ : ทราย = 2 : 6 : 12	69
3.10	การทำโมคูลัสยืดหยุ่นของอิฐก่อ	69
3.11	การหาสัดส่วนย่อยของของอิฐก่อ	70
3.12 ก	แผนผังแสดงตำแหน่งที่เจาะสำรวจดินทางวิศวกรรม	71
3.12 ข	แนวชั้นดินบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	72
4.1 ก	รูปจำลองของมณฑปวัดศรีชุม	73
4.1 ข	รูปจำลองแปลนของมณฑปอิฐก่อ	74
4.1 ค	รูปจำลองภาคตัดของมณฑปอิฐก่อ	75
4.2 ก	แบบจำลองไฟไนท์ เอลลิเมนต์ของกำแพงมณฑปด้านหน้า	76
4.2 ข	แบบจำลองไฟไนท์ เอลลิเมนต์ของกำแพงมณฑปด้านหลัง	77
4.3 ก 1	แสดงการเปลี่ยนรูปทรงของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง ที่ภาคตัด ② - ②	78
4.3 ก 2	แสดงการเปลี่ยนรูปทรงของมณฑป เนื่องจากน้ำหนักตัวเอง ที่ภาคตัด ③ - ③	79
4.3 ก 3	แสดงการเปลี่ยนรูปทรงของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง ที่ภาคตัด ④ - ④	80
4.3 ก 4	แสดงการเปลี่ยนรูปทรงของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง ที่ภาคตัด ⑤ - ⑤	81
4.3 ข 1	แสดงการเปลี่ยนรูปทรงของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ที่ภาคตัด ② - ②	82

4.3 ข 2	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ที่ภาคตัด ③ - ③	83
4.3 ข 3	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ที่ภาคตัด ④ - ④	84
4.3 ข 4	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ที่ภาคตัด ⑤ - ⑤	85
4.3 ก 1	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ ที่ภาคตัด ② - ②	86
4.3 ก 2	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ ที่ภาคตัด ③ - ③	87
4.3 ก 3	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ ที่ภาคตัด ④ - ④	88
4.3 ก 4	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ ที่ภาคตัด ⑤ - ⑤	89
4.3 ง 1	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และการทรุดตัวของดินฐานราก ที่ภาคตัด ② - ②	90
4.3 ง 2	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และการทรุดตัวของดินฐานราก ที่ภาคตัด ③ - ③	91
4.3 ง 3	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และการทรุดตัวของดินฐานราก ที่ภาคตัด ④ - ④	92
4.3 ง 4	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และการทรุดตัวของดินฐานราก ที่ภาคตัด ⑤ - ⑤	93
4.3 จ 1	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบ และการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมดศพ ที่ภาคตัด ② - ② ...	94
4.3 จ 2	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดศพเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบ และการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมดศพ ที่ภาคตัด ③ - ③ ...	95

4.3 จ 3	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดหปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบ และการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมดหป ที่ภาคตัด ④ - ④.....	96
4.3 จ 4	แสดงการ เปลี่ยนรูปทรงของมดหปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบ และการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมดหป ที่ภาคตัด ⑤ - ⑤.....	97
4.4 ก 1	แสดงคอนทัวร์ของการทรุดตัวที่ฐานของมดหป เนื่องจากน้ำหนักตัวเอง	98
4.4 ก 2	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวคิ่งที่ฐานของมดหป เนื่องจากน้ำหนักตัวเอง	99
4.4 ก 3	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวคิ่งของมดหป เนื่องจากน้ำหนักตัวเอง ที่ภาคตัด ① - ①	100
4.4 ก 4	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวคิ่งของมดหป เนื่องจากน้ำหนักตัวเอง ที่ภาคตัด ⑥ - ⑥	101
4.4 ก 5	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมดหป เนื่องจากน้ำหนักตัวเอง ที่ภาคตัด ③ - ③	102
4.4 ก 6	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมดหป เนื่องจากน้ำหนักตัวเอง ที่ภาคตัด ④ - ④	103
4.4 ข 1	แสดงคอนทัวร์ของการทรุดตัวที่ฐานของมดหป เนื่องจากน้ำหนักตัวเองและอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น	104
4.4 ข 2	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวคิ่งที่ฐานของมดหป เนื่องจากน้ำหนักตัวเองและอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น	105
4.4 ข 3	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวคิ่งเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ที่ภาคตัด ① - ①	106
4.4 ข 4	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวคิ่งเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ที่ภาคตัด ⑥ - ⑥	107
4.4 ข 5	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมดหปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ที่ภาคตัด ③ - ③	108

4.4 ข 6	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ที่ภาคตัด 4 - 4	109
4.4 ก 1	แสดงคอนทัวร์ของการทรุดตัวที่ฐานของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ	110
4.4 ก 2	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวตั้งที่ฐานของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเองและน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ	111
4.4 ก 3	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวตั้งของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเองและน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ ที่ภาคตัด ① - ① ...	112
4.4 ก 4	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวตั้งของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเองและน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ ที่ภาคตัด ⑥ - ⑥ ...	113
4.4 ก 5	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และน้ำหนักเยื้องศูนย์กลาง ที่ภาคตัด ③ - ③	114
4.4 ก 6	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และน้ำหนักเยื้องศูนย์กลางเนื่องจากน้ำ ที่ภาคตัด ④ - ④	115
4.4 ง 1	แสดงคอนทัวร์ของการทรุดตัวที่ฐานของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และการทรุดตัวของคานฐานราก	116
4.4 ง 2	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวตั้งที่ฐานของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเองและการทรุดตัวของคานฐานราก	117
4.4 ง 3	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวตั้งของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเองและการทรุดตัวของคานฐานราก ที่ภาคตัด ① - ①	118
4.4 ง 4	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวตั้งของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเองและการทรุดตัวของคานฐานราก ที่ภาคตัด ⑥ - ⑥	119
4.4 ง 5	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และการทรุดตัวของคานฐานราก ที่ภาคตัด ③ - ③	120
4.4 ง 6	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมดหยาบเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง และการทรุดตัวของคานฐานราก ที่ภาคตัด ④ - ④	121

รูปที่

หน้า

4.4 จ 1	แสดงคอนทัวร์ของการทรุดตัวที่ฐานของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมณฑป	122
4.4 จ 2	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวค้ำของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบ การทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมณฑป	123
4.4 จ 3	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวค้ำของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบ และการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมณฑป ที่ภาคตัด	
	① - ①	124
4.4 จ 4	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงในแนวค้ำของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบ และการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมณฑป ที่ภาคตัด ⑥ - ⑥	125
4.4 จ 5	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบ และการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมณฑป ที่ภาคตัด ③ - ③	126
4.4 จ 6	แสดงคอนทัวร์ของหน่วยแรงเฉือนของมณฑปเนื่องจากน้ำหนักตัวเอง การทรุดตัวที่ขอบและการทรุดตัวที่กึ่งกลางผนังมณฑป ที่ภาคตัด ④ - ④	127
4.5	การเสื่อมสภาพของอิฐก่อที่มณฑปวัดตระพังทองกลาง	128
4.6	การเสื่อมสภาพของปูนก่อที่มณฑปวัดศรีชุม	129
4.7	การแตกร้าวและการเคลื่อนตัวของอิฐก่อที่มณฑปวัดศรีชุม	130
4.8	การแตกร้าวของอิฐก่อที่มณฑปวัดตระพังทองกลาง	131

สัญลักษณ์

- [a] = เมตริกซ์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับการเคลื่อนที่ของจุดข้อ (node)
- [c] = เมตริกซ์แทนคุณสมบัติของวัสดุ
- d = ความหนาของฉนวน
- E_b = โมดูลัสยืดหยุ่นของฉนวน
- E_m = โมดูลัสยืดหยุ่นของปูนก่อ
- [J] = จาคอบเบียน เมตริกซ์ (Jacobian matrix)
- [K] = โกลบอล สติฟเนส เมตริกซ์ (Global Stiffness Matrix)
- [r] = เมตริกซ์ (Matrix) ของการเคลื่อนที่ของจุดข้อ
- [R] = เมตริกซ์ (Matrix) ของแรงที่เกิดขึ้นแต่ละข้อ
- ε_y = กำลังอัดของฉนวนก่อ
- ε_t = หน่วยแรงดึงสูงสุดในฉนวนก่อ
- ε_{y_b}, ε_{y_m} = ความเครียดในแนวตั้งของฉนวนและของปูนก่อ
- ε_{t_b}, ε_{t_m} = ความเครียดในแนวราบของฉนวนและปูนก่อ
- ν_b, ν_m = สัมประสิทธิ์ของของฉนวนและปูนก่อ
- ε_b = หน่วยแรงในแนวราบที่เกิดขึ้นในฉนวน
- ε_m = หน่วยแรงในแนวราบที่เกิดขึ้นในปูนก่อ
- ε_u = กำลังอัดสูงสุดของฉนวนก่อ
- ε_o = กำลังอัดสูงสุดของฉนวน
- ε_b = หน่วยแรงเฉือนสูงสุดของฉนวนก่อ
- v_{bo} = หน่วยแรงเฉือนเนื่องจากการยึดเกาะระหว่างฉนวนและปูนก่อ
- μ = สัมประสิทธิ์ของความยึดเกาะระหว่างฉนวนและปูนก่อ
- ε = หน่วยแรงเฉือน
- ε_t = หน่วยแรงเฉือนสูงสุด